

ΛΥΣΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΑΛΓΕΒΡΑΣ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ 24 /02 /13

ΘΕΜΑ 1

A. Θεωρία σχολικό βιβλίο σελ. 135

B. Κυκλώστε Σ για σωστή ή Λ για λάθος για καθεμία από τις παρακάτω προτάσεις:

1. Λ , 2. Σ , 3. Λ , 4. Σ , 5. Λ , 6. Λ , 7. Λ , 8. Σ , 9. Λ , 10.Σ

Γ. Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση

1. Το $P(x) = (\lambda^2 - 1)x^3 + (\lambda + 1)x^2 + \lambda - 1$ είναι σταθερό πολυώνυμο όταν :

Γ. $\lambda = -1$

2. Η εξίσωση $2\sigma\upsilon\nu^2x - 2\sigma\upsilon\nu x + 3 = 0$ έχει λύσεις:

A. αδύνατη

3. Για το $Q(x) = (3 - \alpha)x^2 + (\alpha^2 - 4)x + \alpha + 1$ και το $P(x) = 5x + 4$ είναι ίσα τότε το α είναι:

B. $\alpha = 3$

4. Av $P(x) = (\kappa - 2)x^3 + (\kappa + 1)x^2 - \kappa + 2$ διαιρείται με το $x + 1$ τότε το κ είναι:

A. $\kappa = 5$

5. Av $f(x)$ άρτια τότε το $f(1 - x)$ είναι ίσο με:

Γ. $f(x - 1)$

ΘΕΜΑ 2

A. Δίνεται το πολυώνυμο:

$$P(x) = \lambda x^3 + (\lambda - \mu)x^2 - 4\lambda x + 3$$

Το $P(x)$ έχει ρίζα το 1 και η αριθμητική του τιμή για $x = -2$ είναι 15.

(α) Να αποδείξετε ότι $\lambda = 2$ και $\mu = -1$.

$$\begin{cases} P(1) = 0 \\ P(-2) = 15 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \lambda + \lambda - \mu - 4\lambda + 3 = 0 \\ -8\lambda + 4(\lambda - \mu) + 8\lambda + 3 = 15 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -2\lambda - \mu = -3 \\ -8\lambda + 4\lambda - 4\mu + 8\lambda = 12 \end{cases} \Rightarrow$$

$$\begin{cases} -2\lambda - \mu = -3 \\ 4\lambda - 4\mu = 12 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -4\lambda - 2\mu = -6 \\ 4\lambda - 4\mu = 12 \end{cases} \quad \text{οπότε } -2\lambda + 1 = -3 \Rightarrow \lambda = 2$$

$$-6\mu = 6 \Rightarrow \mu = -1$$

(β) Δίνεται πολυώνυμο $Q(x)$ για το οποίο ισχύει:

$$(2x - 1)Q(x) = P(x)$$

Από το α) ερώτημα προκύπτει $P(x) = 2x^3 + 3x^2 - 8x + 3$

Άρα για να ισχύει η σχέση $(2x - 1)Q(x) = P(x)$ πρέπει $Q(x) = ax^2 + \beta x + \gamma, a \neq 0$

$$(2x - 1)(ax^2 + \beta x + \gamma) = 2x^3 + 3x^2 - 8x + 3 \Rightarrow$$

$$2ax^3 + 2\beta x^2 + 2\gamma x - ax^2 - \beta x - \gamma = 2x^3 + 3x^2 - 8x + 3 \Rightarrow$$

$$2ax^3 + (2\beta - \alpha)x^2 + (2\gamma - \beta)x - \gamma = 2x^3 + 3x^2 - 8x + 3 \Rightarrow$$

$$2\alpha = 2 \Rightarrow \alpha = 1 \quad \text{και} \quad 2\beta - \alpha = 3 \Rightarrow 2\beta - 1 = 3 \Rightarrow \beta = 2 \quad \text{και} \quad 2\gamma - \beta = -8 \Rightarrow 2\gamma - 2 = -8 \Rightarrow \gamma = -3$$

$$\text{Άρα } Q(x) = x^2 + 2x - 3$$

(ii) Να λύσετε την εξίσωση: $P(-1)\eta\mu^2x - 18\sigma\upsilon\nu x = P(Q(-2))$

$$P(-1) = 2(-1)^3 + 3(-1)^2 - 8(-1) + 3 = -2 + 3 + 8 + 3 = 12$$

$$Q(-2) = (-2)^2 + 2(-2) - 3 = 4 - 4 - 3 = -3$$

$$P(Q(-2)) = P(-3) = 2(-3)^3 + 3(-3)^2 - 8(-3) + 3 = -54 + 27 + 24 + 3 = 0$$

Άρα έχουμε την εξίσωση :

$$12\eta\mu^2x - 18\sigma\upsilon\nu x = 0 \Rightarrow 2\eta\mu^2x - 3\sigma\upsilon\nu x = 0 \Rightarrow 2(1 - \sigma\upsilon\nu^2x) - 3\sigma\upsilon\nu x = 0 \Rightarrow$$

$$2 - 2\sigma\upsilon\nu^2x - 3\sigma\upsilon\nu x = 0 \Rightarrow 2\sigma\upsilon\nu^2x + 3\sigma\upsilon\nu x - 2 = 0, \Delta = 25,$$

$$\sigma\upsilon\nu x = -2 \text{ αδύνατη} \quad \text{ή} \quad \sigma\upsilon\nu x = \frac{1}{2} \Rightarrow \sigma\upsilon\nu x = \sigma\upsilon\nu \frac{\pi}{3} \Rightarrow x = 2k\pi \pm \frac{\pi}{3}, k \in \mathbb{Z}$$

B. Η γραφική παράσταση της συνάρτησης $f(x) = 2x^3 + \alpha x^2 - 17x + 4\alpha$ διέρχεται από το σημείο $M(3, -36)$.

(α) Να αποδείξετε ότι $\alpha = -3$.

Η $f(x) = 2x^3 + \alpha x^2 - 17x + 4\alpha$ διέρχεται από το σημείο $M(3, -36)$ άρα οι συντεταγμένες του επαληθεύουν την εξίσωσή της: $-36 = 2 \cdot 27 + \alpha \cdot 3^2 - 17 \cdot 3 + 4\alpha \Rightarrow -36 = 54 + 9\alpha - 51 + 4\alpha \Rightarrow -39 = 13\alpha \Rightarrow \alpha = -3$

(β) Να βρείτε τα διαστήματα στα οποία η γραφική παράσταση της f βρίσκεται πάνω από τον άξονα $x'x$.

Από το α) ερώτημα $f(x) = 2x^3 - 3x^2 - 17x - 12$

Για να βρίσκεται πάνω από τον άξονα $x'x$ αρκεί $f(x) > 0 \Rightarrow$

$$2x^3 - 3x^2 - 17x - 12 > 0 \Rightarrow (x+1)(2x^2 - 5x - 12) > 0$$

Πιθανές ακέραιες ρίζες $\pm 1, \pm 2, \pm 3, \pm 4, \pm 6, \pm 12$

Με το σχήμα Horner για $\rho = -1$

$$\begin{array}{r|rrrr} 2 & -3 & -17 & -12 & -1 \\ \downarrow & -2 & 5 & 12 & \\ 2 & -5 & -12 & 0 & \end{array}$$

$$2x^2 - 5x - 12 = 0$$

$$\text{ρίζες: } x+1 = 0 \Rightarrow x = -1 \quad \text{και} \quad \Rightarrow x_{1,2} = 4, -\frac{3}{2}$$

x	$-\frac{3}{2}$	-1	4	
$x+1$	-	-	+	+
$2x^2 - 5x - 12$	+	-	-	+
$f(x)$	-	+	-	+

επομένως $x \in \left(-\frac{3}{2}, -1\right) \cup (4, +\infty)$

ΘΕΜΑ 3

Το υπόλοιπο της διαίρεσης του πολυωνύμου $P(x)$ με το $x-2$ είναι 1 και το υπόλοιπο της διαίρεσης του $P(x)$ με το $x-3$ είναι 4.

(α) Να αποδείξετε ότι το πολυώνυμο $R(x) = P(7-x) - 4P(2x-6)$ έχει παράγοντα το $x-4$.

$$P(2) = 1 \text{ και } P(3) = 4$$

$$R(4) = P(7-4) - 4P(8-6) = P(3) - 4P(2) = 4 - 4 = 0, \text{ άρα έχει παράγοντα το } x-4$$

(β) Δίνεται το πολυώνυμο $Q(x) = P(5-x) + P(x)$

(i) Να γράψετε την ταυτότητα της διαίρεσης του $Q(x)$ με το $x^2 - 5x + 6$.

Επειδή το $x^2 - 5x + 6$ είναι 2ου βαθμού άρα το υπόλοιπο είναι το πολύ 1ου βαθμού. Οπότε το υπόλοιπο είναι της μορφής $v(x) = ax + \beta$ και η ταυτότητα είναι :

$$Q(x) = (x^2 - 5x + 6)\pi(x) + ax + \beta$$

(ii) Να βρείτε τις αριθμητικές τιμές $Q(2)$ και $Q(3)$.

$$Q(2) = P(3) + P(2) = 4 + 1 = 5$$

$$Q(3) = P(2) + P(3) = 1 + 4 = 5$$

(iii) Να βρείτε το υπόλοιπο της διαίρεσης του $Q(x)$ με το $x^2 - 5x + 6$.

$$\begin{cases} Q(2) = 5 \\ Q(3) = 5 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} (2^2 - 5 \cdot 2 + 6)\pi(2) + \alpha \cdot 2 + \beta = 5 \\ (3^2 - 5 \cdot 3 + 6)\pi(3) + \alpha \cdot 6 + \beta = 5 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 2\alpha + \beta = 5 \\ 6\alpha + \beta = 5 \end{cases} \Rightarrow$$

$$\begin{cases} -2\alpha - \beta = -5 \\ 6\alpha + \beta = 5 \end{cases}$$

$$4\alpha = 0 \Rightarrow \alpha = 0 \text{ και } \beta = 5 \text{ άρα } v = 5$$

ΘΕΜΑ 4

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{x^4 + \alpha x^2 + \alpha + 1}{x^2 - 16}$, $\alpha \in \mathbb{R}$. Το σημείο $M(2, -1)$ ανήκει στην γραφική παράσταση της f .

(α) Να αποδείξετε ότι $\alpha = -1$.

Το σημείο $M(2, -1)$ ανήκει στην γραφική παράσταση της f άρα οι συντεταγμένες του επαληθεύουν

$$\text{την εξίσωσή της : } -1 = \frac{2^4 + \alpha \cdot 2^2 + \alpha + 1}{2^2 - 16} \Rightarrow -1 = \frac{16 + 5\alpha + 1}{-12} \Rightarrow 5\alpha + 17 = 12 \Rightarrow 5\alpha = -5 \Rightarrow \alpha = -1$$

$$\text{Επομένως } f(x) = \frac{x^4 - x^2}{x^2 - 16}$$

(β) Να αποδείξετε ότι η f είναι άρτια.

$$A_f = \mathbb{R} - \{-4, 4\}, \text{ άρα για κάθε } x \in A_f \text{ και } -x \in A_f \text{ και } f(-x) = \frac{(-x)^4 - (-x)^2}{(-x)^2 - 16} = \frac{x^4 - x^2}{x^2 - 16} = f(x)$$

(γ) Να λύσετε την ανίσωση $f(x) \leq 0$.

$$f(x) \leq 0 \Rightarrow \frac{x^4 - x^2}{x^2 - 16} \leq 0 \Rightarrow \frac{x^2(x^2 - 1)}{x^2 - 16} \leq 0 \Rightarrow x^2(x^2 - 1)(x^2 - 16) \leq 0$$

x	-4	-1	0	1	4
x^2	+	+	+	+	+
$x^2 - 1$	+	+	-	-	+
$x^2 - 16$	+	-	-	-	+
$f(x)$	+	-	+	-	+

$$\text{Άρα } x \in (4, -1] \cup [1, 4)$$

(δ) Να αποδείξετε ότι $f(\sqrt{3} - 2) = f\left(\frac{1}{\sqrt{3} + 2}\right)$

$$\frac{1}{\sqrt{3} + 2} = \frac{(\sqrt{3} - 2)}{(\sqrt{3} + 2)(\sqrt{3} - 2)} = \frac{\sqrt{3} - 2}{\sqrt{3}^2 - 4} = -(\sqrt{3} - 2)$$

$$\text{Άρα } f\left(\frac{1}{\sqrt{3} + 2}\right) = f[-(\sqrt{3} - 2)] \stackrel{f: \text{άρτια}}{=} f(\sqrt{3} - 2)$$

(ε) Να λύσετε την εξίσωση:

$$x^3 + 4x^2 + \frac{f(-2013)}{f(2013)}x - 6 = f(\sqrt{3} - 2) - f\left(\frac{1}{\sqrt{3} + 2}\right)$$

$$f(-2013) = f(2013), \text{ επειδή } f \text{ άρτια και } f(\sqrt{3} - 2) = f\left(\frac{1}{\sqrt{3} + 2}\right).$$

Επομένως προκύπτει η εξίσωση $x^3 + 4x^2 + x - 6 = 0$

Πιθανές ακέραιες ρίζες $\pm 1, \pm 2, \pm 3, \pm 6$

Με το σχήμα Horner για $\rho = 1$

$$\begin{array}{r|rrrr} 1 & 4 & 1 & -6 & 1 \\ \downarrow & 1 & 5 & 6 & \\ 1 & 5 & 6 & 0 & \end{array}$$

$$(x-1)(x^2 + 5x + 6) = 0 \Rightarrow x=1 \text{ ή } x^2 + 5x + 6 = 0$$

$$x = -3 \text{ ή } x = -2$$